

Spotkania w drodze, czyli pociąg do polskiego. Scenariusz zajęć „Sklep i zakupy”.

Opracowanie:

Ewa Piechota

V Liceum Ogólnokształcące
z Oddziałami Dwujęzycznymi
im. Adama Asnyka pod patronatem PUM
w Szczecinie

Cele projektu

- umożliwienie szybkiego wdrożenia zajęć z języka polskiego z ukraińskimi dziećmi przyjętymi do polskich szkół – zwłaszcza w tzw. klasach przygotowawczych;
- ułatwienie integracji dzieci ukraińskich nie tylko z ich rówieśnikami z Polski, ale także między sobą;
- zaproponowanie konkretnych narzędzi, metod i form pracy, które ułatwią pracę nauczycielowi.

Wskazówki dla osób korzystających ze scenariuszy

Każdy scenariusz zawiera modułowe zagadnienia merytoryczne i sposoby ich wdrażania – opis form pracy, które mogą być zastosowane w zależności od potrzeb czy możliwości sprzętowych.

Ze względu na liczne podobieństwa między językami poszczególne bloki wprowadzane są szybciej, np. przedstawianie się i krótkie informacje o sobie są zawarte w jednym module.

Wybrane zagadnienia mogą być realizowane nie tylko w sali lekcyjnej, ale również w świetlicy, w sali gimnastycznej czy na wycieczce.

Poszczególne moduły mogą być wykorzystywane osobno lub tworzyć wspólną całość.

Marta Kostecka
nauczycielka konsultantka ds. nauczania języka polskiego

Przystanek: sklep i zakupy

Słownictwo związane z artykułami pierwszej potrzeby

Produkty spożywcze:

- a) chleb
- b) masło/kostka masła
- c) mleko/litr mleka
- d) jajka
- e) cukier/kilo cukru
- f) mąka/kilo mąki
- g) mięso: wieprzowina/wołowina/kurczak/indyk
- h) wędliny: szynka/kiełbasa
- i) warzywa: marchew/pietruszka/seler/pomidory/ogórki/por/ziemniaki
- j) owoce: jabłko/gruszka/śliwka/malina/brzoskwinia/morela/agrest/
porzeczka/cytryna/pomarańcza
- k) słodczy: cukierki/ciasto/tort/ciastka

Przydatne zwroty:

a) Ze strony kupującego:

- Czy mogę prosić o...
- Czy mogę zapłacić kartą/gotówką?
- Ile to kosztuje?
- Zapłacę kartą/gotówką.
- Czy chleb/wędlina jest świeży/a?
- Gdzie znajdę olej/majonez?
- Czy mogłaby mi pani pomóc?

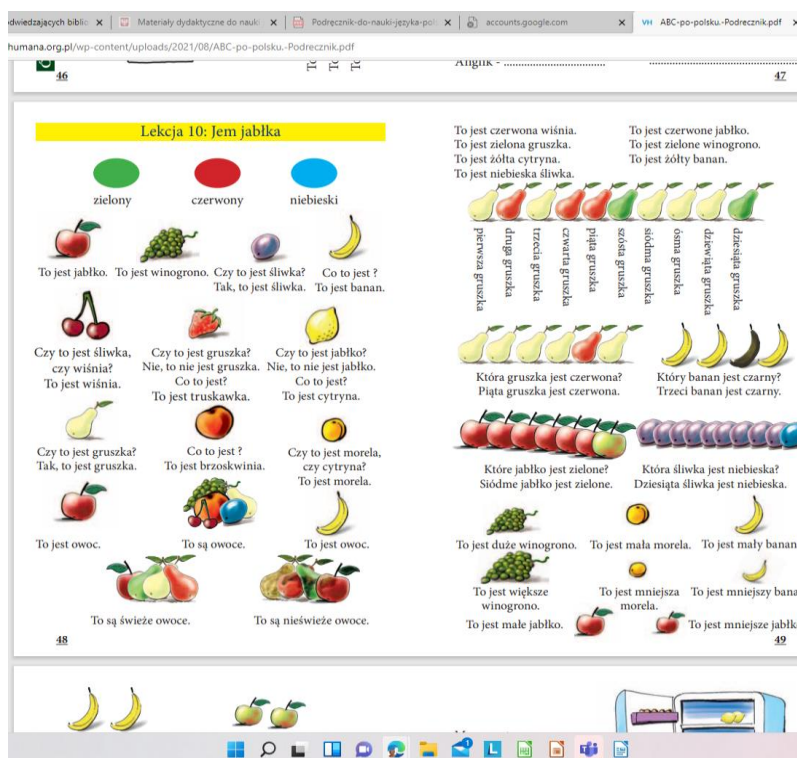
b) ze strony sprzedającego:

- W czym mogę pomóc?
- Czy coś jeszcze?
- Czy zapakować?

Jaką formę zastosować?

Organizujemy sklep

- Nauczyciel/ka dzieli klasę na grupy i poleca, by każda z grup narysowała i podpisała na kartkach produkty jednej grupy, np. produkty mleczne/oleje i masła/wędliny/mięsa/warzywa/owoce/pieczynko/słodycze.
- Następnie każda grupa organizuje swoje „stoisko”, część osób pełni rolę sprzedawców, a część – kupujących.
- Kupujący starają się zrobić wszechstronne zakupy – wybrać artykuły z każdej grupy produktów spożywczych.
- w pewnym momencie, ustalonym przez nauczyciela, uczniowie zamieniają się rolami – sprzedający stają się kupującymi.
- Podsumowanie zadania: Co było najtrudniej kupić? Dlaczego?

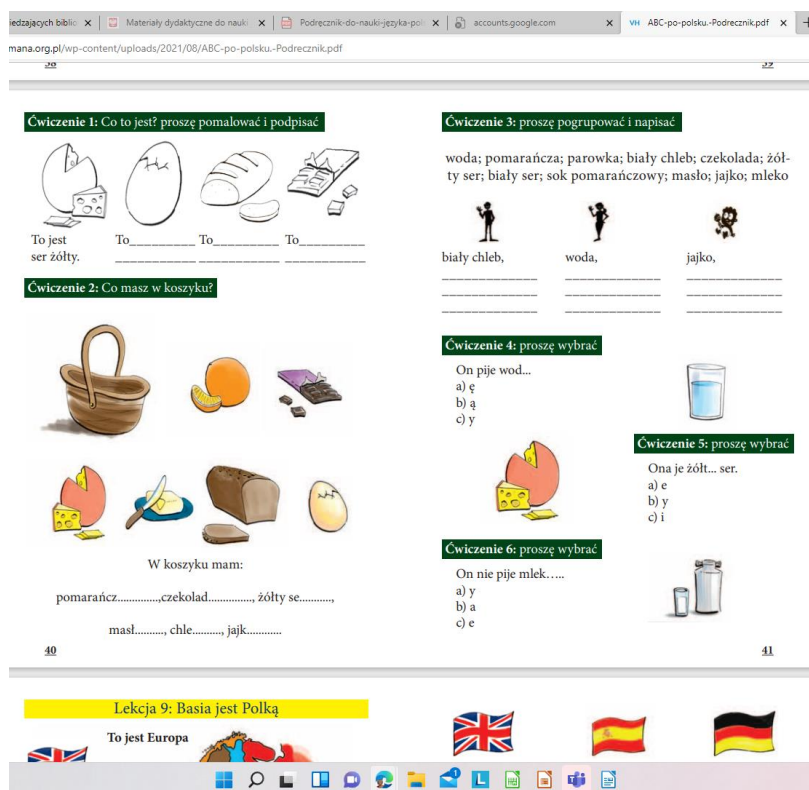
Fragment podręcznika: Anna Pomykała, ABC – po polsku

Robimy przyjęcie: prawdziwe lub udawane

- a) Nauczyciel/ka poleca przynieść do klasy kilka produktów spożywczych lub produktów zabawkowych imitujących prawdziwe, mogą to też być kartki z napisami.
- b) Klasa pracuje w grupach: jedna robi np. kanapki, druga – sałatkę owocową, trzecia – surówkę z warzyw.
- c) Uczniowie podpisują, co wchodzi w skład przygotowanych dań, a także używają zwrotów:
 - Podaj mi, proszę...
 - Posiekaj...
 - Posmaruj...
 - Potnij...
 - Pomieszaj...
- d) Następnie opowiadają o swojej pracy tak, że każdy uczeń mówi jedno zdanie dotyczące czynności, którą wykonał.

Dialogi: Co lubię jeść? – ćwiczenia w parach

- a) Nauczyciel zapisuje na tablicy odmianę słowa „lubić” i „jeść”.
- b) Uczniowie przygotowują listę ulubionych produktów lub potraw.
- c) Następnie wymieniają się między sobą informacjami, zamieniając się rolami.

Fragment podręcznika: Anna Pomykało, *ABC – po polsku*

Przepis na miłość/przyjaźń

Wymaga stosowania zwrotów, które należy wprowadzić przed ćwiczeniem.

- Do garnka wsyp...
 - Dolej...
 - Pomieszaj...
 - Dodaj szczyptę...
 - Posyp...
 - Dodatkowo nazwy uczuć: miłość, przyjaźń, zrozumienie, empatia itp.
- a) Uczniowie pracują w grupach i mają stworzyć ze zwrotów dotyczących kulinariów przepis na miłość, przyjaźń albo zrozumienie – pomysł powinien dotyczyć wyrażenia abstrakcyjnego.
- b) Po zakończeniu pracy każda grupa odczytuje swój przepis, a następnie wszyscy robią wystawkę ze swoich prac.

Odzież:

Przykładowo:

- a) kurtka
- b) płaszcz
- c) buty/kapcie/sandały
- d) sukienka
- e) spódnica
- f) spodnie
- g) skarpety
- h) rajstopy
- i) sweter
- j) rękawiczki
- k) czapka
- l) szalik

Przydatne zwroty:

- a) Potrzebuję...
- b) Czy mogę prosić o...?
- c) Czy coś jeszcze?
- d) W czym mogę pomóc?
- e) Czy mogę zapłacić gotówką/kartą?
- f) Czy mogę przymierzyć?
- g) Czy może pani/pan zapakować?
- h) Czy mogłaby pani powiedzieć, gdzie mogę szukać...?
- i) Ile to kosztuje?
- j) Zapłacę kartą/gotówką.
- k) Gdzie jest przymierzalnia?

Jaką formę zastosować?

Ubieramy dziewczynkę/chłopca

- a) Potrzebujemy schemat postaci dziewczynki.
- b) Uczniowie rysują schemat lub odrysowują ze schematu zaproponowanego przez nauczyciela/nauczycielkę.
- c) Następnie zakładają dziewczynce poszczególne elementy garderoby, podpisując je.
- d) Można odrysować kilka schematów i ubierać postać w strój letni i zimowy.

Tworzymy dialogi – na stoisku odzieżowym

- a) Uczniowie/uczenice ćwiczą w parach dialogi, wybierając konkretną część ubioru.
- b) Wcielają się najpierw w rolę kupującego, a potem – sprzedającego.

Co jest potrzebne, kiedy?

- a) Nauczyciel/ka określa sytuację, np. „Jest zimno, przydałyby mi się...”.
- b) Uczniowie korzystają z obrazków, internetu, mówią z pamięci wyraz, który odnosi się do odzieży i jest przydatny, kiedy jest zimno, np. czapka, szalik, skarpety.
- c) Można przeprowadzić tę grę tak, jak w *Familiadzie* – dwoje uczniów zgaduje na środku, a pozostali uczniowie piszą na kartkach wyrazy – i na dany przez nauczyciela/kę znak, podnoszą do góry kartki z nazwami elementów ubioru, nauczyciel/ka zlicza te odpowiedzi. Wygrywa uczeń, który wskazał najczęściej pojawiającą się w odpowiedziach rzecz.

Gra w przymiotniki

- a) Jeden z uczniów opuszcza salę.
- b) Pozostali uczniowie wybierają jakiś przymiotnik, np. smaczny, kwaśny, ciepły, zimny, miły.

- c) Kiedy osoba wraca, pozostali uczniowie mają za zadanie pokazać pantomimicznie lub za pomocą odpowiednio dobranych słów, o jaki przymiotnik chodzi.
- d) Jeśli osoba nie zgadnie, uczniowie zapisują słowo na tablicy i kolejna osoba wychodzi z sali.
- e) Wszystkie przymiotniki warto zapisać na brystolu i umieścić w widocznym miejscu klasy.

Inspiracja: Jolanta Rojewska: *Grupa bawi się i pracuje*, Wrocław 2000.